

Danske rammevilkår er under pres fra udlandet

Danske virksomheder oplever, at deres udenlandske konkurrenter får forbedret deres rammevilkår. Det gælder både i EU, USA og Kina. Det er især vilkårene for statsstøtte og energiomkostninger, som er blevet forbedret i udlandet. Virksomhederne frygter, at de danske vilkår vil forværres yderligere over de næste to år.

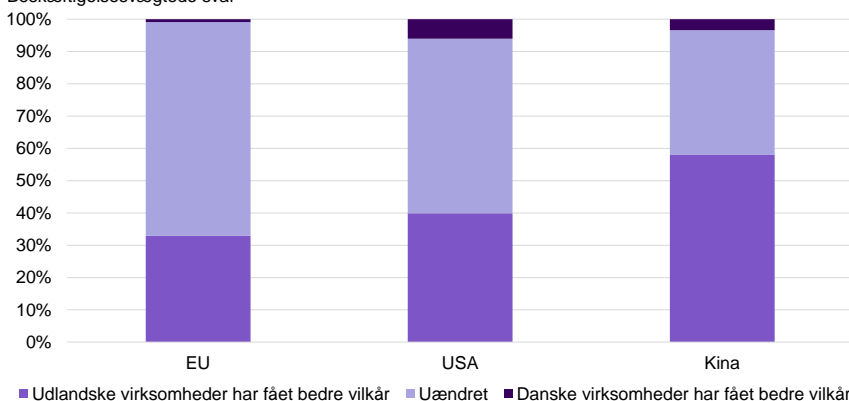
Mange danske virksomheder oplever forringede rammevilkår

En stor del af de danske virksomheder oplever, at deres udenlandske konkurrenter over de seneste to år har fået forbedret deres vilkår relativt til dem selv. Det er både i EU, USA og Kina, hvor konkurrenterne vurderes at have fået bedre vilkår.

Udenlandske konkurrenter har fået bedre vilkår

Hvordan oplever du udviklingen over de seneste to år i rammevilkårene (anm.) for din virksomhed i forhold til dine udenlandske konkurrenter?

Beskæftigelsesvægtede svar

Anm.: Gennemsnitlig vurdering på syv forskellige rammevilkår: energi, godkendelser, FoU, statsstøtte, skatter, arbejdskraft og byrder
Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Alle regioner arbejder på at forbedre vilkårene

En-tredjedel af virksomhederne vurderer, at deres primære konkurrenter i EU har fået bedre vilkår over de seneste to år. Det er 40 procent af virksomhederne, som vurderer, at konkurrenter fra USA har fået bedre vilkår, mens det er næsten 60 procent, som angiver, at deres kinesiske konkurrenter har fået bedre vilkår.

Der er ganske få danske virksomheder, som vurderer, at vilkårene er blevet relativt bedre i Danmark over de seneste to år¹.

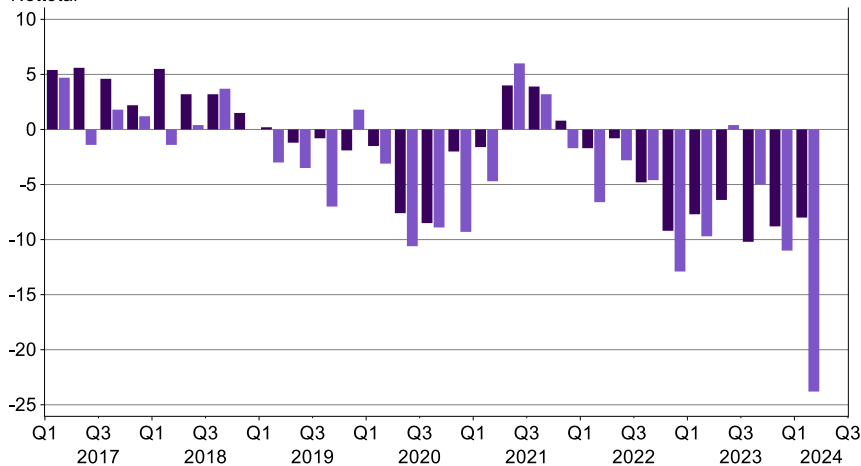
Undersøgelse fra Europa-Kommissionen finder lignende resultater

Europa-Kommissionen følger løbende industrivirksomhedernes vurdering af deres konkurrenceevnemæssige position uden for EU. Over de seneste par år har der kvartal efter kvartal været en overvægt af danske og europæiske virksomheder, som angiver at deres konkurrenceevnemæssige position er blevet forringet på markederne uden for EU.

Danske og europæiske virksomheders konkurrenceevne uden for EU

Ændring i industrivirksomheders konkurrencemæssige position uden for EU, sæsonkorrigeret

Nettotal

■ Industrivirksomheder fra hele EU ■ Industrivirksomheder fra Danmark

Anm.: Danske og europæiske industrivirksomheders vurdering af deres konkurrencemæssige position på markederne uden for EU. Negative værdier angiver en forværring over de seneste tre måneder.
Kilde: Macrobond

¹ Analysen er baseret på svar fra DI's Virksomhedspanel, hvor 571 virksomheder har deltaget. Resultaterne i analysen er kun baseret på svar fra virksomheder, der er udsat for international konkurrence.

Danmark ligger traditionelt godt, men vi taber terræn

Danmark ligger traditionelt godt i diverse internationale opgørelser over rammevilkårene, men undersøgelsen blandt DI's medlemmer viser, at der er et skred undervejs, som kan rokke ved styrkeforholdet i forhold til vores konkurrenter.

Ifølge IMD's World Competitiveness Yearbook er Danmark især et attraktivt land, da vi har politisk stabilitet, en højtuddannet arbejdsstyrke, pålidelig infrastruktur, effektive juridiske omgivelser og en stærk forskningskultur. Danmark scorer dog traditionelt lavt på skat, arbejdstid, adgang til kapital og omkostninger.

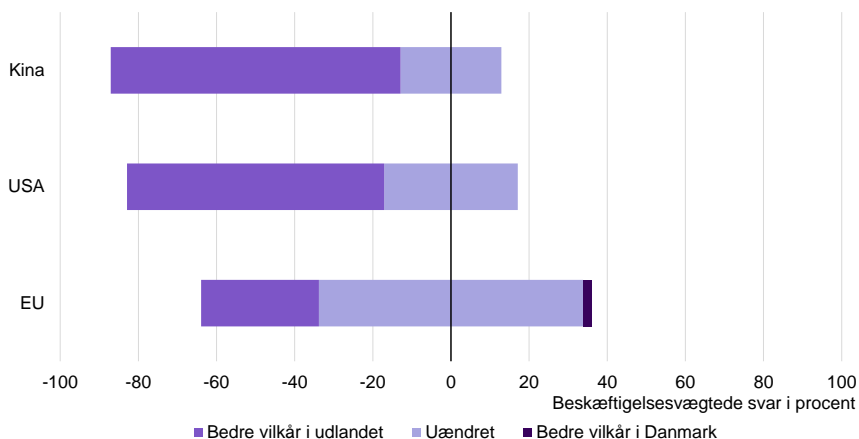
Kina og USA har mere attraktive energiomkostninger

Prisen på energi er en vigtig konkurrenceparameter

Prisen på energi er for alvor blevet en konkurrenceparameter. Priserne på el og gas skød i vejret i 2022. Det var især priserne i Europa, som steg i kølvandet på Ruslands invasion af Ukraine. Virksomhederne oplever, at især deres konkurrenter fra Kina og USA har fået relativt bedre vilkår på omkostningerne til energi.

Bedre vilkår for omkostninger til energi i udlandet

Hvordan oplever du udviklingen over de seneste to år i omkostninger til energi i forhold til din virksomheds udenlandske konkurrenter?

Anm.: Vurderinger kommer fra danske virksomheder som har primære konkurrenter fra de pågældende lande/regioner
 Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Inden for EU er der også forskelligt fokus på energi

Der er også en lille overvægt af virksomhederne, som vurderer, at deres konkurrenter fra EU har fået bedre vilkår på energiomkostningerne. Internt i EU er der også ydet støtte til erhvervslivets energjudgifter. I Tyskland har der været indført pris-bremser for at beskytte husholdninger og erhvervsliv mod stigende energipriser.

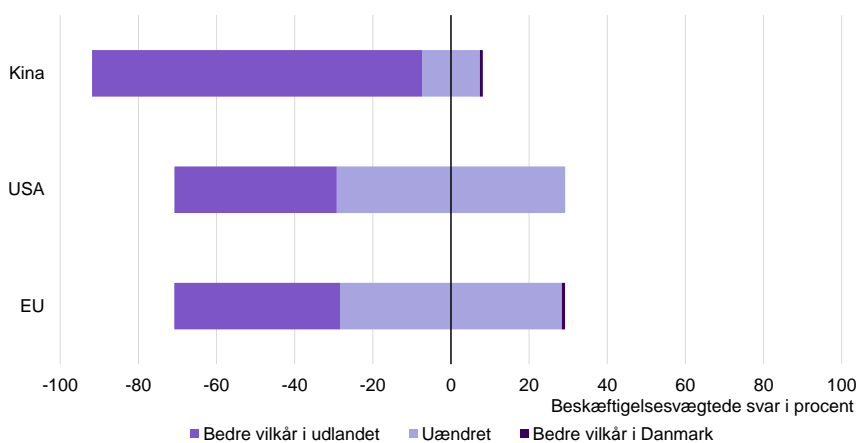
Udlandet har rykket sig på statsstøtte

Statsstøtte

Der er en klar overvægt af DI's medlemsvirksomheder, der oplever, at konkurrenterne fra både EU, USA og Kina har fået bedre vilkår for statsstøtte over de seneste to år. Den stigende udbredelse af statsstøtte giver ulige konkurrenceforhold og svækker dansk erhvervs- livs konkurrenceevne på verdensmarkedet.

Bedre vilkår for statsstøtte i udlandet

Hvordan oplever du udviklingen over de seneste to år i mulighederne for statsstøtte i forhold til din virksomheds udenlandske konkurrenter?

Anm.: Vurderinger kommer fra danske virksomheder som har primære konkurrenter fra de pågældende lande/regioner
 Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Massiv overvægt af virksomheder der konkurrerer mod kinesisk statsstøtte

De danske virksomheder vurderer, at kineserne i utrolig høj grad giver deres virksomheder bedre vilkår via statsstøtte. Et meget stort flertal af de danske virksomheder, som har primære konkurrenter fra Kina, vurderer, at deres konkurrenter får kinesisk statsstøtte i ryggen. Det er dog ikke kun kineserne, der har øget brugen af statsstøtte. Det sker også i USA og EU.

Forværrede vilkår for adgang til arbejdskraft i USA

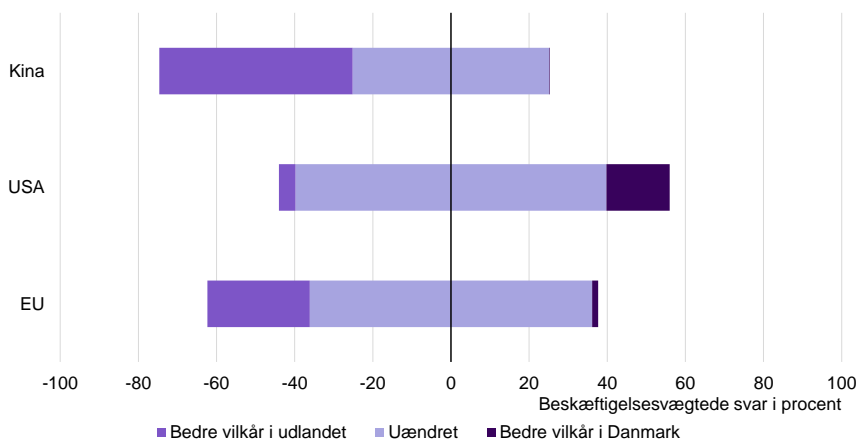
Adgang til kvalificeret arbejdskraft

Adgangen til kvalificeret arbejdskraft i USA er det eneste sted, hvor de danske virksomheder vurderer, at de har fået lidt bedre vilkår end deres amerikanske konkurrenter. Dette skal nok ses i lyset af en længere periode med et stort pres på det amerikanske arbejdsmarked. Siden 2021 har der været markant flere jobopslag end ledige amerikanere. I foråret 2022 var der 12 millioner amerikanske jobopslag og kun halvt så mange ledige. Forskellen er blevet

indsnævret lidt igen, men der er fortsat mere end 2½ million flere jobopslag end ledige amerikanere.

Dårligere vilkår for adgangen til kvalificeret arbejdskraft i USA

Hvordan oplever du udviklingen over de seneste to år i mulighederne for adgang til kvalificeret arbejdskraft i forhold til din virksomheds udenlandske konkurrenter?

Anm.: Vurderinger kommer fra danske virksomheder som har primære konkurrenter fra de pågældende lande/regioner
Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Kina har fået bedre vilkår for adgang til kvalificeret arbejdskraft

I Kina har de fået bedre adgang til kvalificeret arbejdskraft. Kina er ramt af en kraftigt stigende ungdomsledighed, hvor mange nyuddannede kinesere har svært ved at få et arbejde. Det styrker virksomhedernes muligheder for at finde kvalificerede medarbejdere.

Virksomhederne vurderer, at deres konkurrenter i resten af EU har bedre vilkår for at ansætte kvalificerede medarbejdere. Dette skal ses i sammenhæng med det store pres på det danske arbejdsmarked, som ikke har været lige så udtalt i resten af EU.

Forbedrede vilkår i udlandet over en bred kam

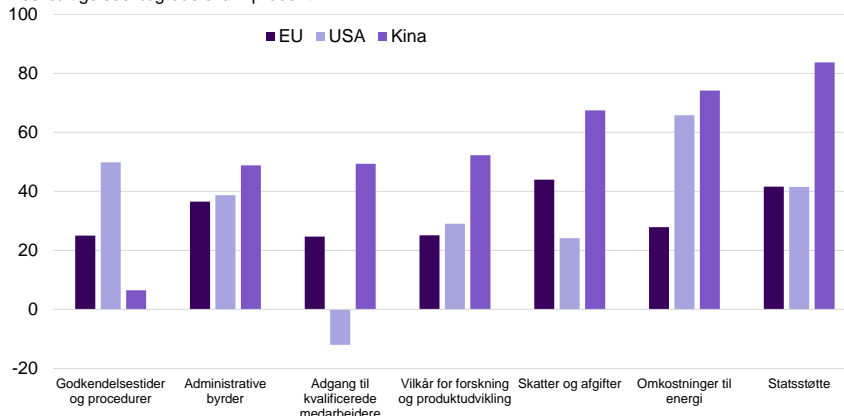
Det er helt generelt over en bred kam, at virksomhederne oplever, at deres udenlandske konkurrenter har fået bedre vilkår over de seneste to år.

Inden for alle de syv forskellige rammevilkår i undersøgelsen er der en overvægt af virksomhederne, der angiver, at konkurrenterne har fået bedre vilkår. Eneste undtagelse er vilkårene for adgang til kvalificerede medarbejdere i USA.

Bedre vilkår til de udenlandske konkurrenter

Nettoandel af virksomheder der angiver at konkurrenterne har fået bedre vilkår (anm.)

Beskæftigelsesvægtede svar i procent

Anm.: Andelen angiver virksomheder der angiver bedre vilkår til konkurrenterne i forhold til dem der svarer ringere vilkår, forskellen er sat i forhold til det samlede antal svar (*bedre vilkår til konkurrenter - bedre vilkår til dansk virksomhed*)/(alle virksomheder, ekskl. ved ikke)
 Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Godkendelsestider og procedurer

Der er en klar overvægt af virksomheder, som angiver, at amerikanerne udbyder klart bedre vilkår ved godkendelsestider og procedurer. Det gør det væsentlig nemmere at få nye produkter på markedet i USA. Der er ikke en klar overvægt af virksomheder, der oplever godkendelser som mere smidige i Kina.

Administrative byrder

Administrative byrder er et område, hvor virksomhederne oplever, at Danmark helt generelt sakker bagud. Det er både i Kina, USA og EU, at konkurrenterne har fået bedre vilkår inden for administrative byrder.

Forskning og skat

Både inden for vilkårene for forskning og produktudvikling samt skatter og afgifter er det virksomhedernes vurdering, at deres kinesiske konkurrenter især har fået bedre vilkår. Men også i EU og USA har der været fokus på at give virksomhederne bedre vilkår.

Udsigt til bedre vilkår for konkurrenterne

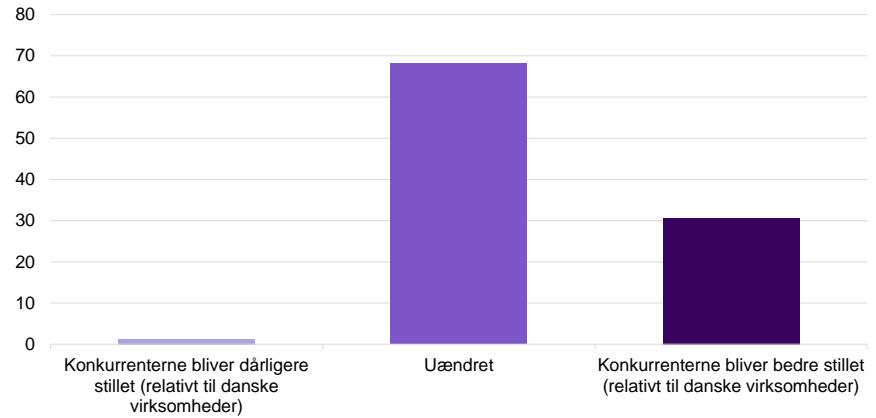
Virksomheder venter nye forbedringer af konkurrenternes vilkår

Det er de danske virksomheders vurdering, at der også i de kommende år vil være et skred over mod bedre vilkår til deres udenlandske konkurrenter. Det er 30 procent af virksomhederne, der forventer, at deres udenlandske konkurrenter får relativt bedre vilkår.

Udenlandske virksomheder får bedre vilkår

Hvordan forventer du, at din virksomheds vilkår i forhold til dine konkurrenters vil udvikle sig over de næste to år?

Beskæftigelsesvægtede svar i procent

Kilde: DI's Virksomhedspanel, 571 besvarelser, december 2023

Der er stort set ingen, der vurderer, at vilkårene i Danmark styrkes i forhold til konkurrenternes vilkår. Godt to-tredjedele forventer uændrede forhold i rammevilkårene.

Fakta om analysen

Analysen er baseret på svar fra DI's Virksomhedspanel, hvor 571 virksomheder har deltaget. Spørgeundersøgelsen er foretaget i perioden fra d. 5. december til d. 14. december 2023. Virksomhederne i spørgeundersøgelsen repræsenterer tilsammen cirka 56.000 lønmodtagere i Danmark.
